

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра цифрових технологій фінансових операцій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: «Використання цифрових технологій для обліку
нематеріальних активів у ПрАТ «Одесавинпром»»**

на здобуття ступеню вищої освіти «магістр»

Здобувачки Руда М.В.

2 курсу 71 групи

Керівник проф. Іванченкова Л.В.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від ”9“ грудня 2022 р., протокол № 8.

Завідувачка кафедри цифрових технологій фінансових операцій

_____ проф. Іванченкова Л.В.

Одеса – 2022 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки бізнесу і контролю

Кафедра цифрових технологій фінансових операцій

Ступінь вищої освіти “магістр”

Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”

Освітня програма “Облік і аудит”

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедри
цифрових технологій
фінансових операцій

“__” _____ 2022 р.

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧКИ

Руди Марії Вадимівні

-
1. Тема роботи: **«Використання цифрових технологій для обліку нематеріальних активів у ПрАТ «Одесавинпром»**

Затверджена наказом **від 13 вересня 2022 р. наказ № 569А-03**

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи **9 грудня 2022 р.**
3. Вихідні дані до роботи: **Звітні дані про діяльність підприємства за 2019-2020р.р.**

-
4. Перелік питань, які потрібно розробити: **Теоретичні основи обліку нематеріальних активів та їх місце в інформаційному середовищі підприємства. Фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Одесавинпром». Стан, проблеми та напрями удосконалення аудиту нематеріальних активів. Висновки та пропозиції.**
-

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) –
6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (вчене звання, П.І. п-Б)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 12 серпня 2022 р.

Керівник _____ проф. Іванченкова Л.В.

Завдання прийняв до виконання _____ Руда М.В.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1. <i>Розробка теоретичного розділу кваліфікаційної роботи</i>	12.08.22 - 20.09.22	
2. <i>Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства</i>	21.09.22 - 21.10.22	
3. <i>Стан, проблеми та напрями удосконалення аудиту нематеріальних активів</i>	22.10.22 - 28.11.22	
4. <i>Оформлення кваліфікаційної роботи</i>	29.11.22 - 9.12.22	

Здобувач-дипломник _____ Руда М.В.

Керівник роботи _____ проф. Іванченкова Л.В.

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на тему: *«Використання цифрових технологій для обліку нематеріальних активів у ПрАТ «Одесавинпром»*

У *першому розділі* кваліфікаційної роботи розкрито економічну сутність поняття нематеріальні активи та їх класифікація, обґрунтовані проблемні питання оцінки нематеріальних активів в різних облікових системах, визначено проблеми розкриття інформації про нематеріальні активи у звітності підприємства та напрями удосконалення їх обліку. Також розкрито загальні поняття цифрових технологій в обліку і оподаткуванні, необхідність їх впровадження і застосування.

У *другому розділі* кваліфікаційної роботи надано техніко-економічна характеристика підприємства, зазначено фінансово-економічний стан підприємства ПрАТ «Одесавинпром», та фактори які на нього впливають, а також був проведений аналіз показників звітного періоду у порівняння з попереднім.

У *третьому розділі* кваліфікаційної роботи було розглянуто задачі та джерела інформації аудиту нематеріальних активів, виділені підходи до здійснення аудиту нематеріальних активів та елементів інтелектуального капіталу, наведена методика аудиту нематеріальних активів. Результати дослідження оформлені в аудиторському висновку.

Нині із поступовою зміною стратегічних орієнтирів суб'єктів господарювання під впливом НТП реально оцінювати господарський стан підприємства без відомостей про інформацію, наукові знання та інші нематеріальні ресурси, якими володіє підприємство, неможливо.

Кваліфікаційна робота містить:

текстової частини – 107

таблиць – 39

рисунків – 7

додатків – 4

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ТА ЇХ МІСЦЕ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічна сутність поняття «нематеріальні активи» та їх класифікація.....	8
1.2. Проблемні питання оцінки нематеріальних активів в різних облікових системах.....	15
1.3. Проблеми розкриття інформації про нематеріальні активи у звітності підприємства та напрями удосконалення їх обліку.....	30
1.4. Загальні поняття цифрових технологій в обліку і оподаткуванні, необхідність їх впровадження і застосування.....	34
2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАТ «ОДЕСАВИНПРОМ».....	44
2.1. Техніко-економічна характеристика ПрАТ «Одесавинпром».....	44
2.2. Фінансово-економічний аналіз діяльності ПрАТ «Одесавинпром»	47
3. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ.....	84
3.1. Задачі та джерела інформації аудиту нематеріальних активів...	84
3.2. Підходи до здійснення аудиту нематеріальних активів та елементів інтелектуального капіталу.....	86
3.3. Методика аудиту нематеріальних активів	95
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	101
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	108
ДОДАТКИ.....	114

ВСТУП

Нематеріальні активи є унікальною економічною категорією, основними властивостями якої згідно з проведеним дослідженням є відсутність або другорядність матеріальної форми, що пов'язано з домінантністю інтелектуальної (нематеріальної) складової, та наявність неадитивного впливу на процес їхнього використання суб'єктами господарювання. Вони здатні забезпечити підприємство значними економічними вигодами і водночас можуть наражати його на високий ризик, який пов'язаний із необґрунтованим інвестуванням, що може в майбутньому призвести до неплатоспроможності чи банкрутства підприємства. Вони створюються підприємством, але не завжди можуть вважатися його власністю.

Отже, для сучасних підприємств, які функціонують у складних ринкових умовах і постійно відчують нестачу необхідної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень, досліджена економічна природа та сутність НМА дозволяють дещо ширше розглядати свої господарські засоби та джерела їхнього формування.

Здобувачка	Руда М.В.			КРМ.ЦТФО.1.569А-03.2.11			
				Текстова частина	Стад		Стор.
						5	107
Керівник	Іванченкова Л.В.				ОНТУ		
Зав.каф.	Іванченкова Л.В.						

Новий погляд на зміст НМА підприємства вимагає нового підходу до їхнього обліку, адже саме вузькоглядність існуючого підходу спричинила виникнення значних цінових розривів між ринковою та балансовою вартостями підприємств, акції яких розміщені на світових фондових біржах, і виникнення різниці між економічним та бухгалтерським підходами до розуміння їхньої сутності.

Особливості бухгалтерського обліку нематеріальних активів за економічною та обліковою сутністю, застосуванням критеріїв визнання, здатністю забезпечувати майбутні економічні вигоди, ідентифікацією та організацією їх бухгалтерського обліку критично аналізують багато науковців, зокрема, О. Бутнік-Сіверський, В. Добровський, Є. Свідерський, П. Сук, В. Качалін, Я. Соколов, А. Клименко, В. Палій, І. Бігдан, С. Покропивний, Н. Герасимчук та ін., однак не вирішеною залишається проблема невідповідності вимог національних стандартів за деякими аспектами обліку нематеріальних активів, їх ідентифікації та гармонізації бухгалтерської звітності підприємства.

На жаль, у звітності вітчизняних підприємств нематеріальні активи займають все ще дуже незначне місце, що зумовлено як відсутністю підходів до їх виявлення та обліку, так і недостатністю уваги до цього активу. На сьогодні такі методики у вітчизняній практиці зовсім не розроблені. Зарубіжні методики з цієї тематики теж викликають неоднозначні думки. Саме нерозробленість наведених вище питань і зумовило вибір теми кваліфікаційної роботи.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження економічної сутності нематеріальних активів підприємства, підходів до аналізу їх структури та руху в процесі господарської діяльності.

Зазначена мета зумовлює формулювання та вирішення таких *завдань*:

- визначити економічну сутність поняття «нематеріальні активи» та напрямків їх класифікації;
- окреслити проблемні питання оцінки нематеріальних активів в різних облікових системах;
- окреслити проблеми розкриття інформації про нематеріальні активи у звітності підприємства та напрями удосконалення їх обліку;

- визначити загальні поняття цифрових технологій в обліку і оподаткуванні, необхідність їх впровадження і застосування;

- провести фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства;

- визначити задачі та джерела інформації аудиту нематеріальних активів;

- визначити підходи до здійснення аудиту нематеріальних активів та елементів інтелектуального капіталу;

- розкрити методiku аудиту нематеріальних активів;

Об'єктом дослідження виступає економічна діяльність ПрАТ «Одесавинпром».

Предметом дослідження є методика та організація обліку, аналізу й аудиту нематеріальних активів ПрАТ «Одесавинпром».

Практична значущість полягає у визначенні на основі проведеного аналізу тенденцій руху та використання нематеріальних активів на досліджуваному підприємстві, а також можливості застосування методики управлінського аудиту ефективності використання нематеріальних активів та управління їх величиною.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 118 сторінок, у тому числі 107 сторінок основного тексту, список використаних джерел зі 58 найменувань на 6 сторінок. Робота містить 7 рисунків і 39 таблиць, загальний обсяг яких складає 43 сторінок.

.